

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 443/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. I. B., M., a Ing. E. T., P., zastúpených advokátom JUDr. L. L., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 a jeho rozsudkom zo 4. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. I. B. a Ing. E. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2011 doručená sťažnosť Ing. I. B., M., a Ing. E. T., P. (ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených advokátom JUDr. L. L., P., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 a jeho rozsudkom zo 4. novembra 2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľky sa v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 53/2002 domáhali proti žalovaným B. H. a jej teraz už nebohému manželovi Z. H. vypratania pivníc v rodinnom dome súp. č. 2797, stojacom na parcele č. 4944/1 zapísanom na LV č. 90 v katastrálnom území P.

Sťažovateľky v sťažnosti okrem iného uviedli, že *„celý právny problém spočíva v tom, že pôvodný rodinný dom vlastnila naša stará mama – p. M. G... Počas jej života a života jej manžela bola k pôvodnému rodinnému domu pristavená prístavba. Po realizácii prístavby urobila p. M. G. dve zmluvy, obidve 21. 10. 1964, pričom jednou z nich odpredala našej matke pozemky i rodinný dom a druhou zmluvou odpredala žalovanej a jej manželovi pozemky, na ktorých bola postavená prístavby, s vyjadrením, že na prístavbu dala súhlas a že prístavba je vlastníctvom H.*

Naša matka sa stala výlučnou vlastníčkou jedinej nehnuteľnosti, ktorá mala v tom čase samostatné súpisné číslo. Bol jej predaný dom, dvor a parcela podľa čísel označených v zmluve. Táto zmluva bola zaregistrovaná vtedajším Štátnym notárstvom v Prešove dňa 27. 10. 1964, teda v čase, keď bola prístavba už dávno ukončená a bola súčasťou domu.

Zmluva žalovanej bola registrovaná len v časti týkajúcej sa prevodu pozemkov a nie v časti týkajúcej sa vlastníctva prístavby.

V rámci prístavby bola pôvodná nehnuteľnosť zmenená zásadným spôsobom tak, že vpredu bol urobený osobitný vstup, tzv. veranda, sociálne zariadenie, bez ktorých nie je možný vstup do tých častí domu, ktoré užívala naša matka. Zo zadnej strany bola urobená navyše jedna pivnica a miestnosti, v ktorých býva žalovaná. V prípade, že by sa zásadným spôsobom oddelila prístavba presne v rozsahu, v akom bola vybudovaná, jednoznačne by došlo k znehodnoteniu pôvodného domu a nebolo by možné doň vôbec vstúpiť, pretože veranda, pod ktorou sa nachádza aj sporná pivnica č. 1, boli vynútenými stavbami zameranými na to, aby sa dala užívať tá časť tedajšej stavby, ktorá bola pôvodne starým domom.“.

Ďalej sťažovateľky uviedli, že „v konaní sme vychádzali z toho, že naša matka zákonne odkúpila rodinný dom aj s prístavbou. Prístavba bola súčasťou hlavnej veci, čo vyplýva aj z toho, že v prípade jej oddelenia by bola hlavná vec zásadne znehodnotená a vôbec by sa nedala užívať, lebo by do nej nebol možný vstup.

To, že veranda a pivnica pod ňou sú vynútenými stavbami potrebnými na vstup do starej časti domu je zrejmé aj zo znaleckého posudku znalca Ing. V.“.

Podľa tvrdenia sťažovateľiek „ak naša matka odkúpila hlavnú vec, nemohli sa žalovaná s jej nebohým manželom stať vlastníkami prístavby napriek tomu, že prístavbu financovali. Jednoducho investovali do cudzej veci. Vlastníkom prístavby sa stala p. G. a celý rodinný dom aj s prístavbou predala našej matke. Taký je existujúci právny stav. Žalovaná nemohla vydržať vlastnícke právo k cudzej veci, ani vlastnícke právo k prístavbe.“.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 53/2002 z 30. apríla 2010 žalobu sťažovateľiek zamietol. Podľa súdu prvého stupňa „... oddelením prístavby by nedošlo k znehodnoteniu domu, lebo znehodnotený by bol len vstup do domu“.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali sťažovateľky odvolanie. Krajský súd namietaným rozsudkom o odvolaní sťažovateľiek rozhodol tak, že prvostupňový rozsudok ako vecne správny v merite veci potvrdil (prvý výrok namietaného rozsudku krajského súdu).

Podľa sťažovateľiek rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu mali za následok to, že „žalovaná sa cíti byť výlučnou vlastníčkou celej prístavby, teda aj vstupu do nášho domu cez verandu a pivnice č. 1 pod verandou a začína nás to obmedzovať v užívaní tejto časti. Naš záujem vysporiadať veci smeroval k tomu, že ak by sa uznalo naše vlastnícke právo k domu s prístavbou, mali sme záujem na usporiadaní vzťahov a rozdelení tohto domu po hranici našich pozemkov, na ktorých sa nachádza pôvodný dom a časť prístavby. Vychádzali sme z toho, že časť prístavby, a to veranda a pivnica č. 1, ktorá sa nachádza pod

ňou by pripadla nám a zvyšok domu by sme previedli darovacou zmluvou na žalovanú, lebo sa domnievame, že právny stav je naozaj taký, že sme vlastníkami celej veci, teda rodinného domu aj s prístavbou. My uznávame, že H. investovali do prístavby a preto by morálne mali mať tú časť prístavby ktorá stojí na ich pozemku. Právne je však situácia iná a súdy podľa nášho názoru svojvoľne a v rozpore a zjavnom nesúlade s vykonanými dôkazmi vo veci nezákonne rozhodli.“.

Sťažovateľky sa nestotožňujú so závermi krajského súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 zo 4. novembra 2010, najmä s tvrdením, že *„prístavba sa dá oddeliť od hlavnej veci bez toho, aby sa zásadným spôsobom nezhodnotila“.*

Podstata námietok sťažovateľiek spočíva v tom, že považujú za nepravdivé a odporujúce logike stanovisko súdov, že *„prístavba je vlastne samostatnou vecou“.*

Podľa názoru sťažovateľiek postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 a jeho rozsudkom zo 4. novembra 2010, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 12 C 53/2002 z 30. apríla 2010, došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľky žiadajú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 porušil základné právo sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. 11. 2010, č. k. 11 Co 43, 44/2010-259, sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť sťažovateľkám trovy právneho zastúpenia 314,18 € na účet ich právneho zástupcu JUDr. L. L. do 1 mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili

sťažovateľky, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre poukazuje na to, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02,

III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenaajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Ústavný súd konštatuje, že podstatou námietok sťažovateľiek boli tvrdenia o vecnej nesprávnosti a ústavnej neakceptovateľnosti odôvodnenia prvého výroku rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 zo 4. novembra 2010, ktorým ako odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 12 C 53/2002 z 30. apríla 2010. Druhým výrokom označeného rozsudku krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 C 53/2002 z 1. februára 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie; tento výrok namietaného rozsudku však sťažovateľky v sťažnosti nenamietali.

Ústavný súd vychádzajúc z námietok sťažovateľiek sa z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu obsiahnutých v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti tej časti odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu, ktoré sa vzťahuje na jeho prvý výrok (v merite veci).

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia namietaného rozsudku najskôr poukázal na obsah odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorým zamietol žalobu sťažovateľiek, pričom okrem iného v ňom uviedol, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania *«vec právne hodnotil v zmysle § 126 ods. 1, 2 OZ, § 118 ods. 1 OZ, § 119, § 120 ods. 1, § 134 ods. 2 OZ...», pričom súd v prvom rade riešil otázku, na základe čoho a ako nadobudli Z. H. a B. H. vlastnícke právo k domu súp. č. 8122 v spojení s tým, či prístavba je samostatnou vecou a či súčasťou pôvodného domu. Z Kúpnej zmluvy uzatvorenej tak dňa 18. 3. 1964, ako aj dňa 21. 10. 1964, konkrétne z bodu 6 vyplýva, že M. G. ako vtedajšia výlučná vlastníčka parciel mpč. 3328/7 a mpč. 1276/8 vedela a súhlasila s tým, že na parc. č. 1276/29 bola postavená „prístavba“ domu. Taktiež vyhlásila, že bola postavená z finančných prostriedkov Z. H. a B. H. v roku 1958 - 1960. V bode 7 je konštatované, že prístavba postavená na parc. č. 276/29- dom, je majetkom v polovici Z. H. a v polovici B. H., z čoho vyplýva, že sama M. G. sa necítila byť vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a táto nehnuteľnosť nebola ani predmetom tejto kúpno-predajnej zmluvy. M. G. predala B. H. iba parc. č. 3328/11. Na druhej strane tieto časové súvislosti odporujú konštatovaniu žalobkýň, že kúpnu zmluvou M. G., ktorou prevádzala nehnuteľnosti ich matke a sestre B. H., bola predmetom predaja aj tzv. „prístavba“. Ide o zmluvy zo dňa 21. 10. 1964, teda uzatvárané v rovnaký deň. Vlastnícke právo možno nadobudnúť rôznymi spôsobmi. Základným rozlíšením je pôvodné nadobudnutie a odvodené nadobudnutie. Súd dospel k záveru, že Z. H. a B. H. nadobudli predmetnú nehnuteľnosť stavbu - dom, súp. č. 8122 originárne, t. j. vytvorením veci na pozemku patriacom M. G. Zmluvou zo dňa 21. 10. 1964 však M. G. predala B. H. parcelu mpč. 3328/11 vytvorenú geometrickým plánom č. 26-25-206-920-64. Predmetom prevodu nebola parcela č. 1276/29, na ktorej je nehnuteľnosť postavená, avšak zápis o evidencii nehnuteľnosti bol vykonaný v prospech žalovanej aj na túto parcelu a keďže voči tomu nik nenamietal, v súčasnosti je možné konštatovať, že túto nadobudla do svojho vlastníctva vydržaním. Niet pochyb, že boli splnené všetky podmienky dané zákonom pre vydržanie. Sama podstata sporu sa však týka stavieb, ktoré nie sú súčasťou pozemku. Čo sa týka aplikácie hmotno-právnych predpisov, v zásade sa otázky vzniku vecných práv spravujú predpismi, ktoré platili v čase ich vzniku, ale ich obsah a zánik podlieha vždy novým predpisom, preto súd posudzoval „prístavbu“ - vec*

v zmysle ust. § 120 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb., i keď stavba vznikla za účinnosti zák. č. 141/1951 Zb...

Na námietku žalobkýň v 1. a 2. rade, že predmetné pivnice sa stali súčasťou rodinného domu žalobkýň, nebolo možné prihliadnuť. Súd mal za preukázané, že v danej veci ide o dve samostatné nehnuteľnosti, pričom vychádzal zo skutkových zistení, že nehnuteľnosť stojaca v súčasnosti na parc. č. 4944/1 bola postavená v roku 1938, bola užívaná rodinou M. G., vchod do tohto rodinného domu bol z jej zadnej časti (ktorý pri prestavbe bol zrušený). Nehnuteľnosť - stavba, dom súp. č. 2797 nebola evidovaná v evidencii nehnuteľností a na LV č. 90, kde je v súčasnosti táto stavba z r. 1938 evidovaná, ako titul nadobudnutia je uvedená značka rozhodnutia o pridelení súpisného a registračného čísla z roku 2000. Ďalšia stavba bola realizovaná Z. H. a B. H., stojaca v súčasnosti na parc. č. 4944/2, v roku 1958 - 1960. Žalovaná žila spolu s rodičmi v tomto dome od roku 1938 a po uzavretí manželstva so Z. H., pri riešení bytovej otázky im rodičia ponúkli, aby realizovali „prístavbu“, vtedy bola nehnuteľnosť pripojená aj na tzv. inžinierske siete - prívod vody a kanalizácie. Pivnica č. 1 slúžila ako kotolňa a sklad na tuhé palivo a po zavedení plynu ako plynová kotolňa. V nadzemnom podlaží tejto pivnice je riešený vstup do nehnuteľnosti patriacej žalobkyniam v 1. a 2. rade z hlavnej ulice. Pôdorysne pivnica č. 1 a súčasne vstup do nehnuteľnosti súp. č. 2797 (ktorý je jediným možným vstupom do nehnuteľnosti patriacej žalobkyniam) stoja na parcele č. 4943, ktorá je vo vlastníctve žalobkýň.

Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že predmetná pivnica, ako aj vyššie uvedený vstup, bol vybudovaný zároveň so stavbou domu súp. č. 8122 v rokoch 1958 - 1960. Samotná stavba manželov H. bola od začiatku užívaná samostatne, nezávisle na stavbe hlavnej, a ktorú je možné aj z hľadiska stavebno-technického považovať za stavbu samostatnú. M. G. s manželom v čase rokov 1958 - 1960 taktiež realizovali čiastočnú rekonštrukciu pivníc a kúpeľne v časti kuchyne domu postaveného v r. 1938. Elektrická energia bola vedená pre každú rodinu samostatne, boli zavedené samostatné elektromery osadené vo vstupovej časti vyhotovenej pri rekonštrukcii. Oba objekty stavby boli a sú aj v súčasnosti užívané samostatne. Sama žalobkyňa v 1. rade uviedla, že sú reálne rozdelené. V súčasnosti je samostatne zabezpečený prívod vody, ako aj kanalizačná prípojka.

Ďalej súd riešil otázku súčasť veci a konštatoval, že súčasť veci zásadne nemôže byť samostatným predmetom občiansko-právnych vzťahov, takže právne úkony týkajúce sa veci, týkajú sa v celom rozsahu aj jej súčasť. Nehnutelnosť žalobkýň v 1. a 2. rade a žalovaných v 1. a 2. rade je však samostatným predmetom občiansko-právnych vzťahov. V tejto súvislosti poukázal súd prvého stupňa na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, keďže ide o totožnú právnu úpravu platiacu na území Slovenskej republiky, takže závery tam uvedené sú použiteľné aj na danú vec. Ďalej v tejto súvislosti uviedol, že právny inštitút súčasť veci možno z hľadiska právnej teórie charakterizovať ako veci zložené, teda veci, ktoré sú vnútorne štrukturované a tvorené relatívne samostatnými časťami viac, či menej spojenými. Zákon stanovuje samostatnosť veci vo vzťahu k veci inej na dvoch kritériách: 1. na vzájomnej sunáležitosti veci a 2. na miere jej oddeliteľnosti. Prvé kritérium predstavuje skôr subjektívnu rovinu, pretože to, čo k veci podľa jej povahy prináleží, sa určuje do značnej miery podľa ľudských zvyklostí, skúseností a noriem vzťahujúcich sa ku konkrétnej veci. Miera sunáležitosti sa potom posudzuje prostredníctvom povahy tej veci, ktorá je považovaná za vec tzv. hlavnú. Zákonný text tak dáva touto všeobecnou úpravou priestor k individuálnemu posúdeniu, aké vlastnosti hlavná vec vykazuje, aby odtiaľto bolo možné odvíjať úvahy, či iná, relatívne samostatná vec k nej patrí natoľko neodmysliteľne, že nemôže už byť považovaná za vec odlišnú. Druhé kritérium je viac objektívne a sleduje spojenie veci v zmysle fyzickom. Formulácia nemôže byť oddelená bez toho, žeby sa tým vec znehodnotila, avšak nevylučuje možnosť faktickej separácie veci. Pre definíciu súčasť veci tak potom z tohto pohľadu vyhovujú tie prípady, kedy oddelenie ktorýmkoľvek z uvedených spôsobov znamená pre vec hlavnú ujmu na jej hodnote. Znehodnotením nemusí byť len strata na finančnej hodnote, ale aj funkčné znehodnotenie. Inými slovami povedané, znehodnotením sa chápe stav, kedy hlavná vec v porovnaní so stavom pred oddelením jej súčasť slúži svojmu účelu menej alebo nemôže slúžiť vôbec. Riešenie otázky vzniku stavby ako samostatnej veci je nutné odvíjať z občiansko-právneho hľadiska, nemožno to zakladať na existencii rozhodnutia z oblasti správneho práva. Prípadné pochybenie správneho orgánu v otázke zámeny „prístavby“ majúcej charakter súčasť nehnuteľnej veci za samostatnú vec, od tohto sa odvíjajúce rozhodnutie s dôsledkami premietnutými i vo vzťahu ku katastru nehnuteľností nepredstavuje právnu skutočnosť, ktorá by mohla mať právny vplyv na vznik stavby z pohľadu občianskeho práva.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že stavba, súp. č. 8122 je samostatnou vecou, ktorá môže mať a aj má samostatný právny osud, ktorej vlastníkmi boli Z. H. a B. H. a v súčasnosti iba žalovaná. Podmienkou, aby vec bola považovaná za súčasť stavby je skutočnosť, že jej oddelením od veci hlavnej by bola vec hlavná, v tomto prípade rodinný dom, znehodnotená. Nie je podstatné, či oddelením dôjde k znehodnoteniu veci oddeľovanej. V danom prípade o znehodnotení ako takom pri oddelení „prístavby“ nemožno hovoriť, nakoľko úplne znehodnotený pri „prístavbe“ bol iba vstup do domu, schody do zadnej časti pôvodného domu, ktorý bol nahradený z bočnej strany. Pre úplnosť ďalej súd uviedol, že predmetom dedičského konania po nebohej M. S. bola len nehnuteľnosť postavená v roku 1938, stojaca na parcele č. 4944/1. Ak by sa žalobkyne domnievali, že sú vlastníčkami celej nehnuteľnosti, pravdepodobne by sa takto aj chovali. Samotné rodinné vzťahy medzi účastníkmi sú narušené, obe strany majú však právo vykonávať svoje vlastnícke právo nerušene a tak, aby nad mieru primeranú pomerom nezasahovali do vlastníckych práv druhej strany, bez vyvolávania ďalších rozporov, nakoľko predsa len ide o úzke prepojenie oboch stavieb, ktorých hodnotu, ak majú záujem užívajúce osoby zachovať, musia v budúcnosti riešiť aj vzájomne a minimálne ako iní susedia či už v bytovom dome alebo susediacich samostatných domov. Súd mal za preukázané, aj na základe podaného Znaleckého posudku znalca Ing. R. V. č. 19/2005 zo dňa 17. 4. 2005, že zo stavebno-technického hľadiska pivnica č. 3 patrí žalobkyniam v 1. a 2. rade a pivnica č. 1 žalovanej. Keďže žalovaná v priebehu konania dobrovoľne vypratala pivnicu č. 3, znázornenú v Znaleckom posudku Ing. R. V., súd žalobu v tejto časti zamietol z týchto dôvodov a žalobu v časti vypratania pivnice č. 1, znázornenú v uvedenom Znaleckom posudku zamietol preto, lebo patrí do vlastníctva žalovanej.».

Z citovaného vyplýva, že po oboznámení so súdnym spisom sa krajský súd zaoberal skutkovým základom prerokovávanej veci, jej právnym posúdením a skúmaním, pričom poukázal na § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody) a dospel k záveru, že «oddelením tzv. prístavby by nedošlo k znehodnoteniu

pôvodného rodinného domu, pričom formulácia „nemôže byť oddelená bez toho, aby sa tým vec znehodnotila“ nevylučuje možnosť faktickej separácie veci, naopak, vlastne v dôsledkoch ich oddelenia vidí merítko samostatnosti veci. Charakter oddelenia zákon nestanovuje, a teda nutne tento pojem musí zahŕňať celú škálu spôsobov od priamych zásahov do hmotnej podstaty veci, cez manipuláciu neničiacu podstatu veci až po voľné odňatie veci. Definícii súčasti veci potom z tohto pohľadu vyhovujú tie prípady, kedy oddelenie ktorýmkoľvek z uvedených spôsobov znamená pre vec hlavnú ujmu na jej hodnote. Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že oddelením tzv. „prístavby“ by nedošlo k znehodnoteniu pôvodného rodinného domu. Z týchto dôvodov záver súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby na vypratanie predmetných pivníc je vecne správny a zákonný.».

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľiek so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa (s ktorými sa krajský súd v namietanom rozsudku stotožnil) a predovšetkým právnymi závermi, ktoré z nich všeobecné súdy (okresný súd a krajský súd) vyvodili, teda s interpretáciou a aplikáciou príslušných ustanovení právnych predpisov v ich právnej veci.

Po preskúmaní namietaného rozsudku krajského súdu v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu (sp. zn. 12 C 53/2002 z 30. apríla 2010) ústavný súd nezistil, že by skutkové zistenia okresného súdu, s ktorými sa krajský súd stotožnil, boli v takom rozpore s vykonaným dokazovaním, ktorý by mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku krajského súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Rovnako tak nemožno hodnotiť za arbitrárne, resp. zjavne neodôvodnené ani právne názory krajského súdu vychádzajúce zo skutkových zistení a vyjadrené v jeho rozsudku sp. zn. 11 Co 43, 44/2010 zo 4. novembra 2010, naopak, ide o právne závery, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnené, t. j. tak, ako to vyplýva z požiadaviek základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (predovšetkým pokiaľ ide o právne posúdenie samostatnosti nehnuteľnej veci, jej oddelenia, jej súčasti).

Ústavný súd nezistil, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov tohto súdu. Tvrdenia sťažovateľiek zjavne sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo pre nich nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením ich základného práva garantovaného ústavou ani porušením práva garantovaného dohovorom. K porušeniu ústavou garantovaných práv totiž nemôže dôjsť takým rozhodnutím príslušného štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc v súlade s príslušnými právnymi normami.

Po oboznámení sa s obsahom namietaného rozsudku krajského súdu preto ústavný súd konštatoval, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych noriem, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľiek s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že ním mohlo dôjsť k ich porušeniu, a preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľiek podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľiek na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2011